

V. Videnskabelig virksomhed

1. Arktisk Instituts virksomhed i 1954.

1954 har for institutets vedkommende stået i forberedelsernes tegn, og først henimod årets slutning var disse så vidt afsluttet, at man med god ret kan sige, at institutet fungerede som sådant.

Året indledtes med, at departementschef Eske Brun indkaldte til et møde d. 19. januar i Nationalmuseets riddersal, hvori deltog ledere af videnskabelige institutter med tilknytning til arktisk forskning samt enkelte arktiske specialister. Ved dette møde meddelte departementschefen, at en ejendom beliggende på L. E. Bruunsvej i Charlottenlund og tilhørende skibsreder C. Kraemer og hustrus dødsbo kunne erhverves til brug for et arktisk institut på særdeles gunstige vilkår, og at der af »Skibsreder C. Kraemer og hustrus grønlandsfond« kunne stilles en sum til rådighed til driften af samme. Endvidere havde finansudvalget givet sin tilslutning til, at staten yderligere bidrog til driften med indtil kr. 20.000 årlig, foreløbig i 5 år. På dette grundlag foreslog departementschefen, at man realiserede de planer om oprettelsen af et arktisk institut, som var blevet drøftet i den samme kreds to år tidligere. Efter en kort drøftelse, hvorunder flertallet i forsamlingen bifaldt forslaget, hævedes mødet.

I løbet af foråret drøftedes planerne i et snævrere udvalg, og den 4. juni stadfæstede Hans Majestæt Kongen statuterne for »Arktisk Institut«. I henhold til disse nedsattes en bestyrelse bestående af departementschef Eske Brun som repræsentant for statsministeren, professor Arne Nøe-Nygaard repræsenterende »Kommissionen for videnskabelige undersøgelser i Grønland«, kaptajn Ejnar Mikkelsen, »Skibsreder C. Kraemer og hustrus grønlandsfond«, og museumsinspektør Helge Larsen, »Det grønlandske Selskab«. Bestyrelsen supplerede sig først med fiskeribiolog dr. Paul M. Hansen, og senere med grev Eigil Knuth.

Den 1. oktober tog institutet villaen på L. E. Bruunsvej i besiddelse, og de følgende måneder indrettedes denne til sit fremtidige formål, med kontorer i stuen og på 1. sal, bibliotek i stuen og arkiv i kælderen. Takket være Det kongelige Bibliotek og grønlandsdepartementet rådede Arktisk Institut allerede fra starten over en betydelig bogbestand, idet den førstnævnte institution overlod institutet de bøger, der var konfiskerede fra det af tyskerne oprettede »Wissenschaftliches Institut Arktische Abteilung, Kopenhagen«, og grønlandsdepartementet en del af det bibliotek, der havde til huse i den kulturelle afdeling på Vangehusvej. Fra samme sted overførtes en betydelig samling fotografiske negativer og positiver, lysbilleder samt avisudklip og arkivalia.

Institutets bibliotek og arkiv har endvidere i 1954 modtaget gaver fra forfatteren Peter Freuchen i form af et betydeligt antal breve og avisudklip, samt fra Peter Freuchen og fru Magdalene Freuchen et maleri af Harald Moltke, og fra kaptajn Ejnar Mikkelsen har institutet modtaget fotografier, fotografiske negativer og bøger. Endelig modtoges ved årets slutning som svar på en opfordring til medlemmerne af Det grønlandske Selskab de første bidrag i form af bøger, fotografier og arkivalia.

Til driften har institutet haft den glæde at modtage tilsagn om et årligt bidrag på kr. 5.000 fra »Kryolitselskabet Øresund A/S« og på kr. 1.000 fra »J.L. Fondet«.

Om institutets virksomhed iøvrigt kan fremføres, at et samarbejde er indledet med Arctic Institute of North America og The Scott Polar Research Institute. Der er endvidere truffet aftale med bestyrelsen for Universitetets Arktiske Station på Disko øen, at denne benytter Arktisk Institut som adresse for sine bytteforbindelser i udlandet, ligesom Den Arktiske Station har fået overladt et kontor

Foruden lederen, museumsinspektør Helge Larsen har fhv. kolonibestyrer H. Dan Møller og frøken Margarete Bülow-Ravens været fast knyttet til instituttet siden dets åbning den 1. oktober. Da arbejdet med instituttets indretning væsentlig har været af håndværksmæssig art, og da den øvrige virksomhed i sagens

natur ikke har været overvældende, har dette personale været tilstrækkeligt til at passe de løbende forretninger. I det kommende år vil det imidlertid være nødvendigt at udvide personalet betydeligt. Ordning og katalogisering af bibliotek, arkiv, billed- og avisudklipsamlinger er hver for sig store og tidsrøvende opgaver, der må løses snarest muligt, og hertil kræves først og fremmest arbejdskraft. Det er vort håb, at dette arbejde kan tilendebringes i løbet af 1955, og at instituttet derefter kan opfylde de krav, der i statutterne er stillet til det.

Oversigter over issituationer ved et større antal stationer er udsendt 3 gange om ugen til brug for forskellige afdelinger under Ministeriet for Grønland og Den kgl. grønlandske Handel, samt til andre i disse oplysninger interesserede selskaber og institutioner.

Den statistiske behandling af det hjemsendte observationsmateriale er blevet fortsat således, at sammenstillinger af vindhyppighed m. v. over 5 årsperioder vil kunne udsendes for størstedelen af de grønlandske vejrstationer i løbet af 1956.

3. Opnåede højder ved radiosonderinger og højdevindmålinger ved radiosondestationer i Grønland.

Overfladeobservationernes procentvise indgang, totale ordantal m. v. 1954.

[illegible]